

A blurred, blue-tinted photograph of several people in a meeting or office setting. One person in the center is standing and gesturing, while others are seated around a table, looking towards the speaker. The image is out of focus, emphasizing the overall scene rather than individual details.

SPEKT

lögildir
grannskoðarar

SKATTUR 2016

Skattur 2016

Januar 2016

Heimasíða: www.spekt.fo

Á næstu síðunum hava vit greitt frá ymiskum skattaviðurskiftum fyri árin 2015 og 2016 hjá persónum og feløgum. Vegleiðingarnar eru stuttorðaðar og fevna bert um part av galdandi skattareglum. Hetta merkir, at neyðugt er at útvega fleiri upplýsingar, áðrenn støða verður tikin til týðandi skattamál.

Umbróting, prent og liðugtgerð: Føroyaprent

Svanamerktur prentlutur 541 705

Innihald

1	Inngangur	5
2	Sjálvuppgávan fyri 2015	7
2.1	Persónar	7
2.2	Feløg og grunnar	9
3	Skattaprosent v.m.	11
3.1	Persónar við fullari skattskyldu	11
3.2	Persónar við avmarkaðari skattskyldu	13
3.3	Partafelagsskattur v.m.	14
3.4	Kapitalvinningskattur	16
4	Frádráttir í skattskyldugu inntøkuni	17
4.1	Uttanlandsfrádráttur	17
4.2	Samdøgursfrádráttur	17
4.3	Fiskimannafrádráttur	17
4.4	Skattligt hall	18
4.5	Rentufrádráttur	18
4.6	Hjúnafrádráttur	18
5	Eftirlønargjöld	19
5.1	Tvungin eftirlønaruppsparing	19
5.2	Eftirlønargjaldið	19
5.3	Útgjald av eftirløn	20
5.4	Frádráttur og skattur í sambandi við eftirlønarinngjöld	21
6	Frádráttir í skattinum	23
6.1	Barnafrádráttur	23
6.2	Pensjónsfrádráttur	23
6.3	Frádráttur fyri goldnan skatt uttanlands	24
7	Fríir ágóðar, endurgjöld og serligar inntøkur	25
7.1	Gávur	25
7.2	Fríir ágóðar frá arbeiðsgevara	25
7.3	Skatting av fríum summarbýli og stuttleikabáti	27
7.4	Eginnýtsla hjá privatum vinnurekandi	28
7.5	Endurgjald fyri nýtslu av eignum bili	28
7.6	Dagpeningur og náttarviðbót	29
7.7	Ferðauppgerð	31
8	Kapitalvinningsinntøka	32
8.1	Vinningur og tap við afhending av partabrøvum	32
8.2	Vinningur við afhending av lánsbrøvum	34
8.3	Eftirgeving av skuld	34
8.4	Vinningsbýti	35
8.5	Rentur	36
8.6	Vinnuligt virksemi	36

9	Av- og niðurskrivingar	37
9.1	Salduavskringingar	37
9.2	Eins stórar avskringingar hvørt árið	37
9.3	Avskringing av tapi upp á skuldarar	38
9.4	Niðurskriving av vörugoymslum	38
10	Bindandi svar frá TAKS	40
11	Stuðul.	41
11.1	Rentustuðul	41
11.2	Ferðastuðul	42
11.3	Stuðul til dupult húsarhald	43
12	Ymisk gjöld.	44
12.1	Arbeidsloysisstrygging (ALS)	44
12.2	Barsilsskipanin	45
12.3	Arbeidsmarknaðareftirlønargrunnur (Samhaldsfasti)	46
12.4	Heilsutrygd	46
12.5	Vinnusjúkrargrunnur	47
13	Arvaavgjald.	48

1 Inngangur

Hesin bóklingur er ein yvirskipað gjøgnumgongd av mest vanligu fyrirbrigdunum innan skattaøkkið í Føroyum, bæði hjá privatpersónum og vinnuvirkjum. Bóklingurin viðger ikki meira torskild evni á skattaøkinum.

Talan er ikki um eina fullfíggaða gjøgnumgongd av øllum viðkomandi evnum innan føroyskan skattarætt, og tí eiga avgerðir ikki at verða tiknar einans grundað á innihaldið í hesum bóklingi, men eisini í samráð við skattaráðgeva ella grannskoðara.

Hóast vit stremba ímóti at veita rættar og viðkomandi upplýsingar, kunnu vit ikki veita fulla vissu fyri, at mistøk ikki koma fyri í bóklinginum. SPEKT átekur sær onga ábyrgd av avgerðum, sum eru framdar grundað á innihaldið í hesum bóklingi.

Bóklingurin er útgivin við støði í galdandi lóggávu í januar mánað 2016.

Persónar og vinnuvirki eru vælkomin at seta seg í samband við SPEKT at fáa ráðgeving og hjálp til øll viðkomandi evni á skattaøkinum. Til ber at seta seg í samband við SPEKT á:

telefon 34 34 34 ella www.spekt.fo

Eisini ber til at ringja beinleiðis til tín grannskoðara hjá SPEKT, sí beinleiðis telefonnummur á aftastu síðu.

Ert tú ikki kundi frammanundan hjá SPEKT kanst tú seta teg beinleiðis í samband við:

Mirjam Haraldsen
statsaut. revisor
tel: 23 34 70
mh@spekt.fo

Finnbjørn Zachariasen
statsaut. revisor
tel: 23 34 75
fz@spekt.fo

Jóhannes Færø
statsaut. revisor
tel: 23 34 85
jf@spekt.fo

Jákup Jacobsen
skattaráðgevi
tel: 23 34 63
jj@spekt.fo

2 Sjálvuppgávan fyri 2015

2.1 Persónar

TAKS sendir upplýsingar út til allar skattgjaldarar um inntøkur, skatt og ognarviðurskipti fyri árið 2015. Alt eftir umstøðunum kunnu skattgjaldarar fáa sendandi skattauppperð, oyðubløð til vanliga sjálvuppgávu og kapitalvinningsjálvuppgávu og í ávísum førum eisini oyðublað til ognaruppperð.

Automatisk skattauppperð

Skattgjaldarar, ið eru skrásettir bert at hava A-inntøkur, fáa automatska skattauppperð sendandi frá TAKS. Í skattauppperðini er endaligi skatturin útroknaður við støði í skrásettum upplýsingum. Um skattgjaldarin er sannførdur um, at skattauppperðin er røtt og fullfíggað, kann hann lata vera við at lata sjálvuppgávu inn fyri árið. Frádráttur fyri egin inngjøld til føroyskar eftirlønarskipanir er íroknaður í automatsku skattauppperðini.

Um automatska skattauppperðin ikki er røtt ella fullfíggað, skal vanlig sjálvuppgáva latast inn til TAKS. Møguleiki er fyri at lata sjálvuppgávuna inn á internetinum á www.borgaragluggin.fo

Vanlig sjálvuppgáva

Skattgjaldarar, ið eru skrásettir at hava bæði A- og B-inntøku, fáa eina vanliga sjálvuppgávu sendandi. Sjálvuppgávan skal latast inn til TAKS í seinasta lagi 1. mai.

Um so er, at freistin fyri at lata inn er ein leygardag, sunnudag ella annan halgidag, er innlatingardagurin í staðin næsti gerandisdagur. Um sjálvuppgáva ikki verður latin inn rættstundis, verður sekt áløgd við upp til 5.000 kr.

Persónar, ið hava uttanlandsinntøku, skulu saman við sjálvuppgávuni lata TAKS eitt fylgiskjal, har uttanlandsinntøkan verður nærri greinað. Fylgiskjalið til uttanlandsinntøkur kann heintast á www.taks.fo. Tá ið serligar orsøkir eru til tess, kann innlatingarfreistin hjá persónum við uttanlandsinntøkum verða longd, tó ikki út um 15. august 2016. Treytin fyri, at freistin kann verða longd, er, at skrivlig umsókn verður send TAKS í seinasta lagi 7 dagar, áðrenn freistin er úti tann 1. mai 2016, og at sjálvuppgávu fyri eldri ár eru innlatnar til TAKS.

Møguleiki er fyri at avgreiða sjálvuppgávuna á alnótini á www.borgaragluggin.fo. Fyri at nýta borgargluggan tørvar tær Mínlykil, sum kann bileggjast á www.minlykil.fo.

Kapitalvinningsjálvuppgáva

Kapitalvinningsjálvuppgáva við forprentaðum upplýsingum verður send persónum, sum í 2015 eru skrásettir at hava havt rentuinntøkur, sum skattur ikki er goldin av, ella sum eru skrásettir at hava avhendað virðisbrøv í 2015. Hóast persónur ikki fær sendandi oyðublað til kapitalvinningsjálvuppgávu, hevur hann framvegis skyldu til at lata kapitalvinningsjálvuppgávu til TAKS, um hann í 2015 hevur havt kapitalvinningsinntøkur, sum ikki eru komnar til skattingar.

Kapitalvinningsjálvuppgávan skal latast inn til TAKS í seinasta lagi 1. mai.

Um so er, at freistin fyri innlating er ein leygardag, sunnudag ella annan halgidag, er innlatingardagurin í staðin næsti gerandisdagur. Um kapitalvinningsjálvuppgáva ikki verður innlatin rættstundis, verður sekt áløgd við upp til 5.000 kr.

Kapitalvinningsjálvuppgáva nýtist ikki at latast TAKS um persónur hevur móttikið kapitalvinningsuppperð fyri 2015, ið inniheldur rættar og fullfíggaðar upplýsingar um allar kapitalvinningsinntøkur í 2015.

Møguleiki er fyri at avgreiða kapitalvinningsjálvuppgávuna á alnótini á www.borgaragluggin.fo. Víst verður annars til petti 3.4 har nærri er greitt frá um kapitalvinningsinntøkur.

Ognaruppperð

Allir skattskyldugir persónar, ið hava roknskaparskyldu ella eiga ogn uttanlands, skulu lata ognaruppperð til TAKS. Persónar, sum hvørki hava roknskaparskyldu ella eiga ogn uttanlands, kunnu lata vera við at lata inn ognaruppperð, um ongar broytingar eru í mun til seinast innlatnu ognaruppperðina. Hetta er tó ikki galdandi fyri skattskyldugar persónar, sum á fyrsta sinni skulu lata inn ognaruppperð.

Vinnurekandi (B-skattgjaldarar)

Sjálvuppgávan hjá persónum, sum reka sjálvstøðugt vinnuvirki (B-skattgjaldarar), skal latast inn til TAKS í seinasta lagi 1. mai. Rakstrarroknskapur og fíggarstøða fyri byrjan og endan á rakstrarárinum skulu fylgja við sjálvuppgávuni.

Um so er, at freistin fyri innlating er ein leygardag, sunnudag ella annan halgidag, er innlatingardagurin í staðin næsti gerandisdagur. Um sjálvuppgáva ikki verður innlatin rættstundis, verður sekt áløgd við upp til 5.000 kr.

Tá ið heilt serligar orsökir eru til tess, so sum deyði og sjúka, kann innlatingarfreistin tó verða longd ein mánað í senn, tó ikki út um 15. august. Treytin fyri, at freistin kann verða longd, er, at skrivlig umsókn verður send TAKS í seinasta lagi 7 dagar, áðrenn freistin er úti tann 1. mai 2016, og at sjálvuppgávir, roknskapir og ognaruppgerðir fyri eldri ár eru innkomin til TAKS.

Írestandi skattur

Írestandi skattur hjá persónligum skattgjaldarum við 4% í eykagjaldi fellur til gjaldingar í trimum javnstórum gjøldum tann 1. í hvørjum mánað eftir, at skattauppperð er útskrivað við gjaldfreist til 20. í hvørjum mánað.

Írestandi skattur av kapitalvinningsinntøkum fellur til gjaldingar í einum tann 1. í mánaðinum eftir, at uppperðin er útskrivað við gjaldfreist til 20. í mánaðinum.

Verður írestandi skattur ikki goldin rættstundis, verða 0,7% roknað í rentu fyri hvønn byrjaðan mánað frá gjalddegnum.

Avlopsskattur

Avlopsskattur verður útgoldin áðrenn 1. oktober í álíkningarárinum við 4% í endurgjaldi. Endurgjald verður ikki latið av avlopsskatti, sum stendst av, at hin skattskyldugi sjálvboðið hevur goldið ov nógv í fyrbilsskatti. Um afturgjaldingin av avlopsskattinum er eftir 1. oktober, verður renta roknað fyri hvønn byrjaðan mánað við 0,7%.

2.2 Feløg og grunnar

Sjálvuppgáva og kapitalvinningsjálvuppgáva

Freistin at innlata vanliga sjálvuppgávu og kapitalvinningsjálvuppgávu er tann 1. juli 2016. Innlatingarfreistin er galdandi fyri øll feløg og grunnar sum hava inntøkuár, sum fellur saman við ella endar í álmanakkaárinum 2015. Innlatingarfreistin kann tó leingjast, um serligar orsökir eru til tess, so sum deyði ella sjúka, tó ikki út um 15. august í álíkningarárinum. Um innlatingardagurin er ein leygardag, sunnudag ella annan halgidag, verður innlatingardagurin í staðin næsti gerandisdagur.

Kapitalvinningsjálvuppgáva nýtist tó bert at latast TAKS, um felagið ella grunnurin hevur havt skattskyldugar kapitalvinningsinntøkur í árinum.

Sjálvuppgávan og kapitalvinnings sjálvuppgávan skulu latast inn umvegis vinnugluggan hjá TAKS á heimasíðuni www.vinnugluggin.fo.

Skatturin av vanligari skattskyldugari inntøku fellur til gjaldingar í trimum gjøldum hin 1. oktober, 1. november og 1. desember við gjaldfreist til 20. í mánaðinum. Skatturin av kapitalvinningsinntøkum fellur til gjaldingar í einum tann 1. í mánaðinum eftir, at uppgerðin er útskrivað við gjaldfreist til 20. í mánaðinum.

Verður skatturin ikki goldin rættstundis, verður renta roknað við 0,7% fyri hvønn byrjaðan mánað frá gjalddegnum.

Vinningsbýtisuppgerð

Feløg, grunnar o.o., sum útluta vinningsbýti, skulu lata vinningsbýtisuppgerð til TAKS, sum vísir, hvussu afturhildin vinningsbýtisskattur er roknaður. Hetta er galdandi fyri bæði vinningsbýti, sum verður útlutað á ársaðalfundi, og fyri serligt vinningsbýti, sum verður útlutað annars í árinum. Uppgerðin skal vera latin TAKS í seinasta lagi 14 dagar eftir at avgerð er tikin um at útluta vinningsbýti. Afturhildin vinningsbýtisskattur skal somuleiðis verða goldin TAKS í seinasta lagi 14 dagar eftir at avgerð er tikin um at útluta vinningsbýti.

Vinningsbýtisuppgerð skal eisini latast inn, tá ið talan er um útlutan av skattafríum vinningsbýti. Vinningsbýtisuppgerðir skulu latast inn umvegis vinnugluggan hjá TAKS á heimasíðuni www.vinnugluggin.fo.

3 Skattaprosent v.m.

3.1 Persónar við fullari skattskyldu

Persónar, sum hava bústað í Føroyum, og persónar, sum uttan at hava bústað í Føroyum, uppihalda sær í Føroyum í minst 180 dagar innan fyri eitt 12 mánaða tíðarskeið, hava fulla skattskyldu til Føroyar.

Lesandi uttanlands, sum hava havt bústað í Føroyum í minst 4 ár, kunnu søkja um at varðveita fulla skattskyldu í Føroyum, meðan tey eru undir útbúgving uttanlands.

Landsskattur

kr.	2015	2016
Botnfrádráttur	65.000	65.000

Fyri árið 2015 varð landsskatturin roknaður soleiðis:

Er inntøkan kr.	men minni enn kr.	verður latið kr.	av kr.	og av restini
65.000	500.000	0	65.000	20,0%
500.000	800.000	87.000	500.000	25,0%
800.000		162.000	800.000	30,0%

Fyri árið 2016 verður landsskatturin roknaður soleiðis:

Er inntøkan kr.	men minni enn kr.	verður latið kr.	av kr.	og av restini
65.000	235.000	0	65.000	15,0%
235.000	330.000	25.500	235.000	20,0%
330.000	800.000	44.500	330.000	25,0%
800.000		162.000	800.000	30,0%

Kommunuskattur

Kommunuskattur verður goldin sambært skattaprosentinum í tí kommunu, har tann skattskyldugi hevði fast tilhald fyri seg og húski sitt tann 1. desember í árinum frammanundan inntøkuárinum. Kommunuskattaprosentið verður ásett av tí einstøku kommununi.

Kommunuskatturin verður roknaður av skattskyldugu inntøkuni frádrigið botnfrádráttin.

kr.	2015	2016
Botnfrádráttur	30.000	30.000

Kirkjuskattur

Allir limir í fólkakirkjuni gjalda landskirkjuskatt. Landskirkjuskatturin fyri 2015 og 2016 er 0,60% av skattskyldugu inntøkuni frádrigið botnfrádrátt á 30.000 kr.

Harumframt kunnu kirkjusóknir eisini uppkrevja staðbundnan kirkjuskatt. Staðbundin kirkjuskattur verður uppkravdur eftir loyvi frá landsstýrismanninum og kann í mesta lagi verða 0,30% av skattskyldugu inntøkuni frádrigið botnfrádráttin á 30.000 kr.

Persónar, sum ikki eru limir í fólkakirkjuni, kunnu sjálvbodnir gjalda landskirkjuskatt við at geva boð til TAKS.

Hýra frá skipum undir FAS

Hýra frá skipum, skrásett í Føroya Altjóða Skipaskrá (FAS), verður skattað við føstum skattaprosenti upp á 35%. Hýra frá útlenskum skipum, sum við ongari manning verða leigað av føroyskum reiðaravirki, og sum annars lúka treytirnar í FAS, verður somuleiðis skattað við føstum skattaprosenti upp á 35%.

Hýra frá skipum undir DIS

Hýra frá skipum, skrásett í dansku altjóða skipaskránni (DIS), verður íroknað í skattskyldugu inntøkuna. Samlaði skatturin av allari skattskyldugu inntøkuni verður síðani lækkaður við tí parti, sum lutfalsliga fellur á DIS-hýruna. Hetta merkir m.a., at um persónur bert hevur DIS-inntøku, skal eingin skattur gjaldast í Føroyum.

Inntøka fyri arbeiði uttanlands

Inntøka fyri arbeiði uttanlands ella við útlenskum skipum verður skattað við 35%. Áðrenn skattur verður roknaður, verður frádráttur veittur við 30% av útlensku inntøkuni, tó í mesta lagi við 120.000 kr. Reglan er tó ikki galdandi fyri inntøkur frá fiskiskipum frá øðrum norðurlondum, har bert Føroyar hava rætt til at skatta inntøkuna sambært norðurlenska tvískattasáttmálanum. Um skattur er galdin í øðrum landi av útlensku inntøkuni, verður linking

givin í Føroyska skattinum sambært galdandi ásetingum í tvískattasáttmála ella skattalógini.

Inntøka av húsaleigu – uppgerð eftir vanligum reglum

Inntøka av húsaleigu til bústaðarendamál kann uppgerast eftir tvínum háttum.

Leiguinntøkan kann uppgerast sambært vanligu reglunum í skattalógini, tvs. inntøka við frádrátti av útreiðslum so sum el, hiti, trygging og rentur. Um húsini eisini verða nýtt sum bústaður hjá eigarinum, kunnu rentuútreiðslur tó ikki dragast frá í skattskyldugu inntøkuni. Nettoinntøkan eftir frádráttir verður lögð afturat øðrum skattskyldugum inntøkum og skattað á vanligan hátt.

Inntøka av húsaleigu – uppgerð eftir bruttoskattaskipan

Skattgjaldarar, sum útleiga til bústaðarendamál, kunnu tó eisini velja at uppgera inntøkuna eftir eini bruttoskattaskipan har tann parturin av leiguinntøkuni, sum fer uppum 24.000 kr. árliga, verður skattaður við 25%. Útreiðslur so sum el, hiti, trygging og rentur kunnu ikki dragast frá í leiguinntøkuni, tá ið hesin háttur verður nýttur. Um hesin háttur verður valdur, skal leiguinntøkan ikki leggjast afturat øðrum inntøkum í skattauppgerðini.

Skattgjaldarar kunnu velja á hvørjum ári eftir hvørjum hátti leiguinntøkan skal uppgerast.

Skattahámark

	2015	2016
Lands- og kommunuskattir	50%	50%

Skattahámarkið er galdandi fyri lands- og kommunuskattin til samans. Skattahámarkið er ikki galdandi fyri kirkjuskatt ella onnur gjöld, sum verða kravd inn saman við lands- og kommunuskatti.

3.2 Persónar við avmarkaðari skattskyldu

Persónar, sum ikki hava fulla skattskyldu til Føroyar, kunnu í staðin hava avmarkaða skattskyldu til Føroyar, um teir móttaka inntøkur frá føroyskum keldum.

Lønarinntøkur

Persónar við avmarkaðari skattskyldu, sum bert hava lønarinntøkur (A-inntøkur), gjalda ein samlaðan lands- og kommunuskatt upp á 42%. Persónar við avmarkaðari skattskyldu gjalda ikki kirkjuskatt.

B-inntøkur

Persónar við avmarkaðari skattskyldu, sum hava B-inntøku, gjalda vanligan lands- og kommunuskatt, tó ikki kirkjuskatt. Persónar við avmarkaðari skattskyldu, sum hava inntøku av húsaleigu til bústaðarendamál, kunnu tó velja at uppgeva inntøkuna sum bruttoinntøku og gjalda 25% í skatti.

Pensjón

Útlendingar, sum fáa almenna pensjón úr Føroyum sambært millumlanda sáttmála um sosiala trygd, gjalda 10% í skatti í Føroyum. Persónar, sum búgva í Danmark, gjalda tó ikki skatt í Føroyum av almennum pensjónum.

FAS

Útlendingar, ið fáa húru frá skipum, sum eru skrásett í FAS, gjalda 35% í skatti av bruttoinntøkuni. Útlendingar, ið fáa húru frá skipum, sum við ongari manning verða leigað av føroyskum reiðaravirki, og sum annars lúka treytirnar í FAS, gjalda somuleiðis 35% í skatti av bruttoinntøkuni.

Kolvetnisvinnan

Hjá útlendingum, sum arbeiða innan kolvetnisvinnuna í Føroyum, er skatturin treytaður av, hvørt arbeið verður fyri føroyskan arbeiðsgevara ella ikki.

	2015	2016
Um útlendingur arbeiðir fyri føroyskan arbeiðsgevara	42%	42%
Um útlendingur arbeiðir fyri útlendskan arbeiðsgevara	35%	35%

Útlendingar, sum hava bústað í øðrum norðurlandi, og sum arbeiða í Føroyum innan kolvetnisvinnuna, og sum upphalda sær í Føroyum í minni enn 30 dagar innan eitt 12 mánaða tíðarskeið, skulu ikki gjalda skatt í Føroyum.

3.3 Partafelagsskattur v.m.

Partafeløg, smápartafeløg, kommanditfeløg og sparikassar, sum hava partapening ella innskotspening, ið er 80.000 kr. ella meiri, gjalda 18% í skatti av skattskyldugu inntøkuni.

Vinnurekandi grunnar, Føroya Realkreditstovnur, Framtaksgrunnurin, Ílegg-ingargrunnurin fyri Føroyar, Húsálansgrunnurin og Búnaðargrunnurin gjalda somuleiðis 18% í skatti av skattskyldugu inntøkuni.

Sjálvsognarstovnar, limafeløg og grunnar, sum ikki eru vinnurekandi, gjalda 49% í skatti av skattskyldugari inntøku.

Samskating av feløgum

Partafeløg og smápartafeløg, sum eru skrásett í Føroyum, og sum hava sama roknskaparár, kunnu velja at verða samskattað. Samskating er treytað av, at talan er um móðurfelag og dótturfeløg, og at móðurfelagið hevur átt allar kapitalpartarnar í teimum dótturfeløgum, sum samskatingin viðvíkur, alt roknskaparárið.

Hall hjá feløgum, sum luttaka í samskating, kann mótroknast í inntøku hjá øðrum feløgum í samskatingini. Hall hjá luttakandi feløgum, sum stava frá tíðarskeiði áðrenn samskating, kann tó bert dragast frá í felagsins egna yvirskoti.

Samanlagda inntøkan hjá øllum feløgum undir samskatingini verður tald saman og skattað undir einum. Skattauppperð fyri øll feløgini í samskatingini verður send til móðurfelagið.

Tonsaskattur

Partafeløg og smápartafeløg, sum eru skrásett í Føroyum, kunnu velja at uppgera inntøku frá reiðaravirksemi eftir tonsaskattaskipanini. Sum reiðaravirksemi verður roknað vinnuligt virksemi við at flyta ferðafólk ella góðs millum ymisk støð. Tað er ein treyt, at talan er um skip, sum eru 100 bruttotons (BT) ella størri.

Eftir tonsaskattaskipanini verður skattskylduga inntøkan uppgjörd grundað á nettotonsatal (NT) á teimum skipum, sum eru undir skipanini. Inntøkan verður uppgjörd fyri hvørji 100 NT fyri hvørt byrja samdøgur eftir niðanfyristandandi talvu.

NT á skipi	Inntøka
0-1.000	6 kr. fyri hvørji 100 NT pr. samdøgur
1.001-10.000	4 kr. fyri hvørji 100 NT pr. samdøgur
10.001-25.000	3 kr. fyri hvørji 100 NT pr. samdøgur
25.001-	1 kr. fyri hvørji 100 NT pr. samdøgur

Dæmi: Skip upp á 2.800 NT er í rakstri 365 dagar um árið. Inntøkan verður uppgjörd soleiðis:

NT	Inntøka
1.000/100x6x365 =	21.900
1.800/100x4x365 =	26.280
Skattskyldug inntøka	48.180

Skattskylduga inntøkan verður skattað við 18%. Feløg, sum nýta tonsa-skattaskipanina, kunnu ikki luttaka í samskating við onnur feløg.

Tilfeingisskattur í fiskivinnuni

Av skattskyldugari inntøku av fiskivinnu, hægri enn 1.000.000 kr., skal afturat vanligum partafelagsskatti gjaldast 7% í tilfeingisskatti fyri inntøkuárið 2015. Tilfeingisskatturin skal gjaldast í trimum gjøldum tann 1. oktober, 1. november og 1. desember í inntøkuárinum.

Eingin tilfeingisskattur er ásettur fyri inntøkuárið 2016.

Kolvetnisskattur

Loyvishavarar í kolvetnisvinnuni gjalda 27% í skatti av inntøku av fyrstu sølu og/ella inntøku, ið er ásett sum ein partur av framleiddum kolvetni. Loyvishavarar skulu eisini gjalda 27% í skatti av vinningi av at lata frá sær loyvi til at leita eftir og framleiða kolvetni. Harumframt kunnu loyvishavarar eisini, alt eftir umstøðunum, gjalda framleiðslugjald umframt serskatt av stórum yvirskotum.

3.4 Kapitalvinningskattur

Kapitalvinningsinntøkur verða gjørdar upp undir einum og skattaðar soleiðis:

Kapitalvinningskattur	2015	2016
Persónar	35%	35%
Feløg	18%	18%

Víst verður annars til petti 8, har nærri er greitt frá um kapitalvinningsinntøkur.

4 Frádráttir í skattskyldugu inntøkuni

4.1 Uttanlandsfrádráttur

Persónar, sum arbeiða uttanlands ella umborð á útlenskum skipi, fáa frádrátt upp á 30% av útlensku inntøkuni. Frádrátturin kann tó í mesta lagi verða 120.000 kr. um árið svarandi til 30% av 400.000 kr. Frádrátturin er sum útgangsstøði galdandi uttan mun til um arbeitt verður uttanlands fyri føroyskan ella útlenskan arbeiðsgevara.

Frádráttur á 30% av útlenskari inntøku er tó ikki galdandi fyri manning á skipum, skrásett í FAS ella DIS ella í føroysku skipaskrásetingini annars. Frádráttur á 30% av útlenskari inntøku er heldur ikki galdandi fyri fiskiveiðuinntøku frá skipum skrásett í øðrum norðurlondum, t.d. Noreg og Danmark.

Um útlenskt inntøka gevur rætt til 30% í frádrátti sambært omanfyri-standandi, kunnu samdøgursfrádráttur og fiskimannafrádráttur ikki gevast í somu inntøku, sí niðanfyri.

Uttanlandsinntøkan verður uppgivin á serligum oyðublaði, sum verður latið inn saman við sjálvuppgávuni.

4.2 Samdøgursfrádráttur

Persónar við fullari skattskyldu, sum hava inntøkugevandi arbeiði uttanlands ella umborð á útlenskum skipi, og sum ikki hava rætt til 30% í frádrátti av útlensku inntøkuni, sí omanfyri, hava í staðin rætt til 300 kr. í frádrátti fyri hvørt samdøgur. Frádrátturin er treytaður av, at persónurin er uttanlands ella umborð á útlensku skipi í antin 2 mánaðir uttan slit ella í minsta lagi 100 samdøgur innan fyri eitt 12 mánaða tíðarskeið.

Uttanlandsinntøkan verður uppgivin á serligum oyðublaði, sum verður latið inn saman við sjálvuppgávuni.

4.3 Fiskimannafrádráttur

Fiskiveiðuinntøka verður lækkað við 14%, áðrenn skattur verður lagdur á inntøkuna. Tó er hægsti árligi frádrátturin 65.800 kr. svarandi til 14% av 470.000 kr. Frádrátturin er galdandi fyri allar fiskiveiðuinntøkur, sum bert Føroyar hava rætt til at skatta, herundir inntøkur hjá føroyskum persónum við føroyskum fiskiskipum, og inntøkur hjá føroyskum persónum við fiskiskipum frá øðrum norðurlondum.

Í sambandi við inntøku frá føroyskum fiskiskipum íroknað TAKS frádráttin í skattskyldugu inntøkuna. Í sambandi við fiskiveiðuinntøku frá útlenskum skipum skulu persónar sjálvir uppgæva inntøkuna og frádráttin á serligum oyðublaði, sum skal latast inn saman við sjálvuppgávuni.

4.4 Skattligt hall

Hall í uppgerðini av vanligu skattskyldugu inntøkuni kann flytast fram til frádrátt í vanligari skattskyldugari inntøku í komandi árum. Á sama hátt kann hall í uppgerðini av kapitalvinningsinntøkuni flytast fram til frádrátt í kapitalvinningsinntøku í komandi árum.

Hjá feløgum og grunnum kann kapitalvinningsinntøka flytast til uppgerðina av vanligu skattskyldugu inntøkuni í tann mun henda seinna vísir hall. Hall í uppgerðini av vanligu skattskyldugu inntøkuni kann í hesum førum vera hall, sum er staðfest í árinum ella framflutt hall frá undanfarnum árum. Hall í uppgerðini av kapitalvinningsinntøkuni kann hinvegin ikki mótrökast í vanligari skattskyldugari inntøku.

Persónar kunnu ikki flyta hall í skattskyldugu inntøkuni til mótrökning í kapitalvinningsinntøku.

4.5 Rentufrádráttur

Feløg og persónar, sum reka vinnuligt virksemi, kunnu draga allar vinnuligar rentur frá í skattskyldugu inntøkuni. Rentur av útistandandi skatti, ov seint goldnum skatti, tolli og avgjaldi kunnu tó ikki dragast frá í skattskyldugu inntøkuni.

Í uppgerðini av kapitalvinningsinntøkuni kunnu persónar draga frá rentur, sum stava frá lántøku í peningastovnum o.ø., um lánið verður nýtt til keyp av virðisbrøvum. Aðrar rentuútreiðslur eru ikki frádráttarloyvdar, men eftir umsókn verður rentustuðul veittur fyri rentur av láni til m.a. egnan bústað, sí. petti 11.1.

4.6 Hjúnafrádráttur

Um skattskylduga inntøkan hjá øðrum hjúnaafelaganum er undir 30.000 kr., og inntøkan hjá hinum hjúnaafelaganum er yvir 30.000 kr., verður ein javning gjørd soleiðis, at tann lægra inntøkan verður hækkað við upp til 30.000 kr., meðan inntøkan hjá hinum hjúnaafelaganum verður lækkað við somu upphædd.

5 Eftirlønargjöld

5.1 Tvungin eftirlønarpúppspáring

Galdandi frá 1. janúar 2014 er ásett, at allir persónar, sum hava fylt 21 ár, men ikki hava nátt pensjónsaldur, og sum hava fulla skattskyldu í Føroyum, skulu gjalda til egna eftirløn hjá føroyskum eftirlønarveitarara.

Persónar, sum eru føddir áðrenn 1. janúar 1954, hava tó ikki skyldu at gjalda til egna eftirløn, men kunnu velja sjálvboðin at gjalda til egna eftirløn hjá føroyskum eftirlønarveitarara. Somuleiðis hava lesandi uttanlands, sum hava varðveitt fulla skattskyldu í Føroyum, heldur ikki skyldu at gjalda tvungna eftirlønargjaldið, men kunnu tó velja sjálvboðin at gjalda til egna eftirløn hjá føroyskum eftirlønarveitarara.

Persónar, sum koma til Føroyar í tíðaravmarkað starv, sum í mesta lagi er 60 mánaðir, kunnu søkja TAKS um at verða frítiknir fyri at rinda til føroyska eftirløn.

Persónar, sum hava fulla skattskyldu í Føroyum, og sum arbeiða hjá útlendskum arbeiðsgevara, har ið arbeiðið verður gjørt uttan fyri Føroyar, kunnu søkja TAKS um frítøku fyri at rinda til føroyska eftirløn, um teir rinda til útlenska eftirlønarskipan sum liður í teirra starvsáttmála. TAKS metir um, hvørt talan er um eftirlønarskipan, sum í nóg stóran mun tryggjar viðkomandi persónum nøktandi inntøkugrundarlag eftir pensjónsaldur.

5.2 Eftirlønargjaldið

Fyri árið 2014 skuldi í minsta lagi 1 % av A- og B-inntøku rindast til eftirløn. Fyri árin 2015 og 2016 er eftirlønargjaldið ásett til í minsta lagi 2% av A- og B-inntøku. Frá 1. janúar 2017 hækkar tvungna eftirlønargjaldið við einum prosentstigi árliga til 15 prosent í 2029.

Arbeiðsgevani hevur skyldu at flyta eftirlønargjaldið hjá løntakarum umvegis afturhaldsskipanina hjá TAKS.

Hjá persónum við B-inntøku skal eftirlønargjaldið verða goldið í seinasta lagi 1. november í árinum eftir inntøkuárið.

Eftirlønarlógin ásetur, at ein røð av nevndum inntøkum, sum ikki eru at rokna sum vanligar lønarinntøkur, eru frítiknar fyri tvungnum eftirlønargjaldi. Sum heild er talan um pensjónsútgjaldingar og sosialar veitingar umframt gávur og vinningar frá eydnuspølum vm.

Uttan mun til omanfyri nevndu prosentstígg hefur eingin persónur skyldu til at rinda meira enn 150.000 kr. árliga í eftirlónargjaldi.

5.3 Útgjald av eftirløn

Sum útgangsstøði kann útgjald av eftirløn ikki byrja, fyrr enn persónur hefur nátt pensjónsaldur sambært lóg um almannapensjónir, og í seinasta lagi tann dagin, hann fær fólkapensjón.

Alt virðið á eftirlónaruppsparingini er at meta sum kapitaleftirløn við arvarætti í samansparingartíðarskeiðnum. Í seinasta lagi tveir mánaðir áðrenn útgjald byrjar, skal eftirlónareigarin boða TAKS frá, hvussu samansparða eftirlønin skal útgjaldast.

Lívlang veiting

Í minsta lagi 45% av eftirlønini skal verða útgoldið sum lívlang veiting. Støddin á útgjaldinum verður roknað út frá samansparða virðinum og væntaðum miðal lívaldri. Útgoldið verður so leingi sum tann, sum hefur stovnað tryggingina, er á lívi. Tryggingin fellur burtur, tá viðkomandi doyr.

Lutaftirløn

Í mesta lagi 55% av eftirlønini kann útgjaldast sum lutaftirløn. Lutaftirløn er ein skipan, har útgoldið verður leypanði yvir avtalað tíðarskeið, tó í minsta lagi 10 ár.

Kapitaleftirløn

Í mesta lagi 15% av eftirlønini kann útgjaldast sum kapitalupphædd í einum. Um samlaða eftirlónaruppsparingin er minni enn 400.000 kr. við eftirlónaraldu, kann eftirlónareigarin í staðin velja at fáa upp til 60.000 kr. sum kapitalútgjald og fáa restina útgoldið við upp til 2.500 kr. um mánaðin. Eftir fyrsta útgjaldsdag er valið av útgjaldshátti bindandi, tó at parturin, sum fer til lívlanga veiting, kann økjast.

Øll útgjöld sambært eftirlónarlógini verða framd um afturhaldsskipanina hjá TAKS skatta- og avgjaldsfrítt.

Útgjald við deyða

Um eftirlónareigari doyr, áðrenn útgjald er byrjað, fellur samansparða eftirlónarupphæddin til njótunartilskilaða sambært eftirlónarsáttmálanum. Um njótunartilskilaði er hjúnafelagi ella sambúgví, kann hann frítt velja at fáa alla ella part av eftirlónarsamansparingini flutta skatta- og avgjaldsfrítt til egnu eftirlónaruppsparing.

Um eingin njótunartilskilaði er sambært eftirlønarsáttmála, verður eftirlønarpáttáttin umlagd til eitt kapitalútgjald og flutt til búgvíð eftir tann deyða.

Tá ið eftirlønareigari doyr, eftir at útgjalding er byrjað, verður lutaeftirlønarpáttáttin útgjaldin til njótunartilskilaða sambært eftirlønarsáttmálanum. Parturin, sum fer til lívlanga veiting, fellur burtur.

Um eingin njótunartilskilaði er sambært eftirlønarsáttmála, verður lutaeftirlønarpáttáttin umlagdur til eitt kapitalútgjald og flutt til búgvíð eftir tann deyða.

5.4 Frádráttur og skattur í sambandi við eftirlønarinngjald

Í sambandi við inngjald til eftirlønarsmansparing og persónstrygging skulu 40% rindast í eftirlønarskatti.

Persónar, sum rinda til føroyska eftirløn av inntøku, sum er forvunnin uttanlands, verða góðskrivaðir í eftirlønarskattinum fyri inntøkuskatt, sum er goldin av eftirlønargjaldinum uttanlands.

Dømi	
Skattskyldug inntøka uttanlands	500.000
Goldin skattur uttanlands (30%)	150.000
Tvungin eftirlønargjald í Føroyum (2%)	10.000
Harav flutt til eftirlønarveitara (10.000x60%)	6.000
Eftirlønarskattur (10.000x40%)	4.000
Goldin skattur uttanlands av eftirlønargjaldinum (10.000x30%)	3.000
Eftirlønarskattur at rinda við inngjald (4.000-3.000)	1.000
Samlað brutto eftirlønargjald (6.000+1.000)	7.000

Eftirlønargjald, sum persónur sjálvur hevur goldið av skattaðum peningi, kunnu dragast frá í skattskyldugu inntøkuni.

Eftirlønargjald, sum arbeiðsgevari hevur flutt, verða ikki tald við í skattskyldugu inntøkuna.

Rentur og annar vinningur í eini eftirlønarskipan eru hvørki skatta- ella avgjaldsskyldug. Hetta er eisini galdandi fyri vinning og tap, sum verða staðfest av virðisbrøvum, sum eru partur av eini eftirlønarsamansparing. Í sambandi við útgjald verða renta og annar vinningur roknað upp í samlaðu útgjaldsupphæddina og útgaldið skatta- og avgjaldsfrítt.

6 Frádráttir í skattinum

6.1 Barnafrádráttur

Fyri hvørt barnið undir 18 ár, ið ein persónur hevir foreldramyndugleikan yvir, verður givin ein frádráttur í lands- og kommunuskattinum. Sambúgvandi hjún kunnu sjálvi gera av, hvør teirra skal hava frádráttin.

Um hjún slíta sambúgvíð, fær tann hjúnafelagin, sum hevir børnini búgvandi, frádráttin frá flytingardegnum.

Tá børnini ikki búgva hjá tí persóni, sum hevir foreldramyndugleikan yvir teimum, kann barnafrádrátturin í staðin veitast tí persóni, sum hevir børnini búgvandi. Tó fellur barnafrádrátturin burtur, tá barnaverndarnevnd hevir yvirtikið umsorgan av børnum.

kr.	2015	2016
Landsskattur	6.500	6.500
Kommunuskattur	3.000-10.000	3.000-10.000

Einstøku kommunurnar áseta sjálvar barnafrádráttin í kommunuskattinum. Persónur fær barnafrádrátt í kommunuskattinum samsvarandi teirri kommunu, har hann hevði bústað tann 1. desember í árinum framman undan álíkningarárinum.

Um barnafrádrátturin er hægri enn skatturin uttan barnafrádrátt, verður munurin útgoldin avvarðandi skattgjaldara, tá ið endaliga skattauppggerðin verður gjørd.

6.2 Pensjónsfrádráttur

Fyritíðarpensjónistar umframt tey, sum fáa hjálp eftir grein 13 í forsorgarlógini, fáa ein frádrátt í útroknaða landsskattinum.

kr.	2015	2016
Stakur persónur	16.500	16.200
Hjún (fyri hvønn)	10.500	10.500

Um frádrátturin ikki rúmast í landsskattinum, verður restupphæddin frádrigin

í kommunuskattinum. Óbrúktur frádráttur, sum ikki rúmast í lands- og kommunuskatti, fellur burtur.

6.3 Frádráttur fyri goldnan skatt uttanlands

Um persónur við fullari skattskyldu hevur goldið skatt uttanlands antin sambært ásetingum í tvískattasáttmála ella sambært innanhýsis reglum í øðrum landi, verður ein frádráttur givin í føroyska skattinum svarandi til tann skatt, sum álíknaður verður í Føroyum av útlendsku inntøkuni (exemption linking).

Í ávísum førum kann frádrátturin í Føroyum tó ongantíð vera hægri enn tann skattur, sum veruliga er goldin í útlandinum (kreditt linking).

Tá gerast skal av, hvussu nógvur skattur er goldin í útlandinum, verða sosial gjöld, sum eru goldin sambært norðurlendsku konventiónini um sosiala trygd, roknað við sum skattur goldin í øðrum norðurlandi.

7 Fríir ágóðar, endurgjöld og serligar inntøkur

7.1 Gávur

Gávur eru skattskyldugar sum vanlig skattskyldug inntøka hjá móttakaranum, tó undantikið gávur frá hjúnafelaga, foreldrum, abbum, ommum og børnum. Gávur í sambandi við serstakt høvi so sum jólagávur, føðingardagsgávur o.a.t. verða tó sum útgangsstøði ikki roknaðar sum skattskyldug inntøka. Gávur í peningi og gávukort frá arbeiðsgevara skulu skattast uttan mun til upphæddina. Aðrar gávur frá arbeiðsgevara í sambandi við serstakt høvi verða ikki skattaðar, um keypsprísurin íroknað meirvirðisgjald er:

Høvi	Skattafrí upphædd (kr.)
25 ára starvsdagur	2.000
30 ára starvsdagur	3.000
40 ára starvsdagur	4.000
50 ára starvsdagur	5.000
Annað serstakt høvi, t.d. jól	1.500

Um keypsprísurin íroknað meirvirðisgjald er hægri enn omanfyristandandi upphæddir, skal skattur gjaldast av allari upphæddini.

7.2 Fríir ágóðar frá arbeiðsgevara

Persónar, sum fáa niðanfyrinevndu ágóðar frá arbeiðsgevaranum, skulu skattast av virðinum á ágóðunum. TAKS hevur í hesum sambandi kunngjørt hesi virði fyri niðanfyrirstandandi ágóðar.

kr.	2015	2016
Virðið á fríum bústaði m ²	715	754
Frítt el	10.000	10.000
Olja	27.000	22.300
Virðið á fríum kosti pr. dag		
3 máltíðir	61	61
2 máltíðir	46	46
1 máltíð	35	35
Virðið á fríum bili (persónbilar)		
1.100 kg og undir	56.900	55.500
1.101 kg - 1-300 kg	65.800	64.400
1.301 kg - 1.500 kg	78.800	77.300
1.501 kg og meira	88.400	86.900
Virðið á fríum bili (vøruvognar)		
1.100 kg og undir	31.140	33.300
1.101 kg - 1-300 kg	39.480	38.640
1.301 kg - 1.500 kg	47.280	46.380
1.501 kg og meira	53.040	52.140
Virðið á fríum bili (allir aðrir bilar)		
1.100 kg og undir	34.140	33.300
1.101 kg - 1-300 kg	39.480	38.640
1.301 kg - 1.500 kg	47.280	46.380
1.501 kg og meira	53.040	52.140
Bussur upp til 10 persónar, nýttir til hýruvognskoyring	19.000	18.700

Fríur bilur

Virðið á fríum bili er roknað at svara til privata koyring upp á 10.000 km árliga. Kann persónur prógva t.d. við koyribók, at privata koyringin er minni enn 10.000 km, kann upphæddin lækkast samsvarandi. Kravt verður, at tað greitt framgongur, hvussu býtið er millum privata og vinnuliga koyring.

Koyring til og frá arbeiðsstaði verður roknað sum privatkoyring. Við arbeiðsstað er at skilja tað staðið, har arbeiðið verður gjørt, sum treytar lönina. Verður arbeitt á fleiri plássum sama dag, verður roknað við fjarstøðuni til fyrsta pláss og frá seinasta pláss.

Tað verður tó ikki roknað sum privat koyring, tá ið starvsfólk hendingaferð tekur bilin við sær til hús. Hetta er tó treytað av, at tað vegna frástøðu og tíð greitt loysir seg betur fíggarliga fyri arbeiðsgevaran, at bilurin verður tikin við til hús, og at koyringin fer fram frá bústaðnum beinleiðis til arbeiðsstaðið næsta arbeiðsdag.

Koyring millum heim og arbeiðspláss verður ikki roknað sum privatkoyring, tá viðkomandi bilur er serútgjörður til arbeiðið við t.d. amboðum og eykalutum, sum eru fastir í bilinum, og arbeiði hvønn dag byrjar hjá einum og endar hjá øðrum kunda. Hetta er tó treytað av, at bilurin ikki annars verður nýttur til privata koyring.

Koyring millum heim og arbeiðspláss verður ikki roknað sum privat koyring, tá ið talan er um serútgjörðan bil, sum vanliga ikki kann nýtast til annað enn tað hann er serútgjörður til t.d. saltbilur, oljubilur, kranabilur o.s.fr.

7.3 Skatting av fríum summarbýli og stuttleikabáti

Um eitt felag eigur summarbýli ella stuttleikabát, ið ikki verða mett sum neyðug íløga fyri vinnuliga virkseimið hjá felagnum, er privat nýtsla av hesum ognum skattskyldug.

Heitið „summarbýli“ fevnir um einhvønn bústað/býli, sum hevur eyðkenni av frítíðarbyli herundir summarhús, frítíðaríbúð, fjallasmáttu o.l. Er fastur bústaður á ognini, verður hetta ikki roknað sum summarbýli, men kemur ístaðin undir ásetingarnar um vanligan frían bústað, sí petti 7.2.

Skilt verður ikki millum, um summarbýlið er í Føroyum ella uttanlands.

Heitið „stuttleikabátur“ fevnir um einhvønn bát, ið verður brúktur til frítíðarendamál.

Skattskylduga virðið á fríum summarbýli og stuttleikabátum verður sett til niðanfyristandandi prosentstig av útveganarupphæddini við útreiðslum til betran.

Ár	Summarbýli	Stuttleikabátar
2014	4,00%	9,00%
2015	3,75%	8,75%
2016	3,75%	8,75%

Høvuðspartaegarar, stjórar og onnur við avgerandi ávirkan eru sum útgangsstøði skattskyldug av fulla virðinum av summarbýli ella stuttleikabáti. Skattskylduga virðið kann bert lækkast, um útleigað verður til triðja mann, ognin er seld ella keypt í árinum, ella um onnur viðurskifti eru, sum kunnu síðustillast við hetta.

Um tað kann prógvast, at viðkomandi persónur hevur goldið felagnum fyri at nýta stuttleikabát ella summarbýli, kann skattskylduga virðið á fría ágóðanum lækkast tilsvarandi.

7.4 Eginnýtsla hjá privatum vinnurekandi

Privatur vinnurekandi skal skattast av virðinum á vørum og framleiðslum, sum hann tekur úr virkinum at nýta ella at hava í húsarhaldi sínum ella til gávur. Somuleiðis skal viðkomandi skattast av tí partinum av útreiðslunum, sum svarar til eginnýtsluna fyri t.d. bil, telefon, ljós og hita, har útreiðslurnar umfata bæði privatu og vinnuligu nýtsluna.

Eginnýtslan fyri nýtslu av vørum er ásett til niðanfyristandandi leiðbeinandi virði. Ásettu upphæddirnar eru fyri hvønn vaksnan persón í húsarhaldinum. Fyri børn er upphæddin helvtin av ásettu upphæddini fyri vaksin.

Eginnýtsla av vørum í kr.	2015	2016
Handilsmenn	16.600	16.600
Bakarar	5.200	5.200
Bakarar við handilsvørum	13.800	13.800

Sum árligt minstamark fyri privata nýtslu av bili hjá húrvognsførarum er ásett:

kr.	2015	2016
Hýrurvognsførari	19.000	18.700

7.5 Endurgjald fyr nýtslu av egnum bili

Persónur, sum nýtir egnan bil í arbeiðsøringum fyr arbeiðsgevaran, kann fáa skattafrítt endurgjald sambært reglunum hjá tí almenna.

kr.	2015	2016
	3,20 pr. km	3,20 pr. km

Endurgjaldið kann tó altíð vera í minsta lagi 16 kr. pr. túr. Endurgjaldið fevnr um útreiðslur til brennievni, slit á dekk, trygging, skaðar o.a.

Koyring millum heim og arbeiðsstað verður ikki roknað sum koyring í arbeiðsøringum. Víst verður annars til petti 7.2, har nærri er greitt frá koyring millum heim og arbeiðsstað.

Arbeiðsgevarin hevur skyldu til at ansa eftir, at endurgjaldið samsvarar við koyrdar kilometrar. Ferðauppgerð fyr, hvussu nógv er koyrt í arbeiðsøringum, skal gerast javnan og í minsta lagi eina ferð um mánaðin. Uppgerðin skal vera til skjals í bókhaldi arbeiðsgevarans, sí petti 7.7.

Endurgjald hægri enn omanfyriverndu upphæddir er vanlig skattskyldug inntøka.

7.6 Dagpeningur og náttarviðbót

Arbeiðsøringi í Føroyum

Tá ið løntakari ferðast í Føroyum í øringum fyr arbeiðsgevara, kann hann fáa niðanfyriverndu upphæddir útgoldnar skattafrítt.

kr.	2015	2016
Tímapeningur	15	15
Fullur dagpeningur	250	250
Gjald fyr innivist eftir rokning, tó í mesta lagi	650	650
Náttarviðbót, ikki skjálprógvað	230	230
Lækkaður dagpeningur tá ið farið verður út um 28 dagar	106	106
Lækkað náttarviðbót tá ið farið verður út um 28 dagar	106	106

Treytímar fyri, at gjøldini kunnu veitast skattafrítt, eru, at ferðin varar longri enn 4 tímar, og at ferðast verður longri enn 4 km frá arbeiðsstaðnum. Vanliga verður ikki latin dag- og tímapeningur innan fyri somu kommunu, tó at dag- ella tímapeningur kann latast, tá ið ferðast verður millum ymiskar bygdir innan somu kommunu.

Tað eru bert starvsfólk, sum ferðast í arbeiðsøringum burtur frá føstum arbeiðsstaði, sum hava rætt til dagpening og náttarviðbót. Fastur arbeiðsstaður er t.d. kontór, bygningur, verkstaður ella líknandi – t.v.s. ein staður har starvsfólkini halda til dagliga.

Tá starvsfólk hava skiftandi arbeiðsstøð og ferðast til hesi skiftandi arbeiðsstøð, verður hetta ikki roknað sum ferðing í arbeiðsøringum, og hava tílík starvsfólk tískil ikki rætt til dagpening og náttarviðbót.

Dagpeningur verður roknaður fyri hvørt samdøgur, sum løntakarinn er burturstaddur frá fasta arbeiðsplássinum. Er ferðin styttri enn 16 tímar, verður tímapeningur roknaður fyri hvønn ásettan tíma. Er hon longri, verður dagpeningur latin í staðin.

Dagpeningur og náttarviðbót skulu gjaldast afturat lønini. Tað er ikki loyvt at móttrokna dagpening og náttarviðbót í skattskyldugari løn.

Arbeiðsøringi í Danmark

Tá ið løntakari ferðast í Danmark í øringum fyri arbeiðsgevara, kann hann fáa niðanfyri nevndu upphæddir útgoldnar skattafrítt.

Danmark kr.	2015	2016
Dagviðbót	360	360
Dagviðbót, heimsferðardagin	200	200
Gjald fyri innivist eftir rokning, í mesta lagi	1.264	1.264
Náttarviðbót, tá eingi skjalprógv fyri gisting fyriliggja	250	250

Fyri innivist á hotelli ella gistingarhúsi verður goldið eftir rokning í mesta lagi 1.264 kr. fyri hvørja nátt.

Full viðbót verður veitt upp til 28 dagar. Aftaná 28 dagar verður avtala gjørd um viðbót í hvørjum einstøkum føri.

Arbeiðsörindi í øðrum londum

Uttan fyri Danmark verður endurgoldið fyri hotellrokning. Við hotellrokning verður bert roknað við gisting. Er morgunmatur íroknaður, og ikki kann fáast at vita, hvat hann kostar, verða 15% drigin frá dagpeninginum.

Dagpeningur kann veitast sambært upphæddum hjá uttanríkisráðnum. Upphæddirnar fyri dagpening uttan fyri Danmark eru at finna á heimasíðuni hjá Lønardeildini í Fíggjarmálaráðnum www.lnd.fo.

Endurgjald hægri enn tær av uttanríkisráðnum ásettu upphæddir er skattskyldugt sum vanlig inntøka.

7.7 Ferðauppgerð

Í sambandi við at arbeiðsgevari rindar endurgjald til løntakarar fyri nýtslu av egnum bili ella fyri útreiðslur av gisting harundir dag- og náttarviðbót, er tað ein treyt, at ferðauppgerð verður gjørd fyri hvørja ferð sær. Uppgerðin skal vera váttað av arbeiðsgevaranum og skal vera til skjals í roknskapi arbeiðsgevarans.

8 Kapitalvinningsinntøka

Kapitalvinningsinntøkur verða uppgjörðar fyri seg og skattaðar undir einum. Sum kapitalvinningsinntøka verður roknað:

- vinningur og tap við avhending av partabrøvum, íløguprógvum v.m.
- vinningur og tap við avhending av lánsbrøvum v.m.
- vinningur og tap í sambandi við eftirgeving av skuld
- vinningsbýti hjá persónum
- rentuinntøka hjá persónum

Í kapitalvinningsuppgerðini verður allur vinningur og øll tap, sum eru skattskyldug sambært kapitalvinningskattalógini, lögð saman og skattað undir einum við:

Kapitalvinningskattur	2015	2016
Feløg	18%	18%
Persónar	35%	35%

Vísir uppgerðin hall eitt ár, kann hallið dragast frá í kapitalvinningsinntøku í komandi árum.

Hjá felögum og grunnum v.m. kann hall í vanligu skattskyldugu inntøkuni mótroknast í kapitalvinningsinntøku. Hall í uppgerðini av vanligu skattskyldugu inntøkuni kann í hesum førum vera hall, sum er staðfest í árinum, ella framflutt hall frá undanfarnum árum.

Hall í kapitalvinningsinntøkuni kann hinvegin ikki mótroknast í vanligari skattskyldugari inntøku.

Persónar kunnu hvørki flyta hall í vanligu skattskyldugu inntøkuni til mótrokning í kapitalvinningsinntøku ella flyta hall í kapitalvinningsinntøku til mótrokning í vanligari skattskyldugari inntøku.

8.1 Vinningur og tap við avhending av partabrøvum

Vinningur og tap við avhending av partabrøvum verða roknað upp í kapitalvinningsinntøkuna. Vinningurin ella tapið verður uppgjørt sum munurin millum útveganarupphæddina og avhendingarupphæddina fyri avvarðandi partabrøv.

Útreiðslur í sambandi við keyp av partabrøvum kunnu leggjast afturat útveganarvirðinum, meðan útreiðslur í sambandi við sølu kunnu dragast frá söluvirðinum. Talan kann t.d. vera um söluprovísjón ella aðrar útreiðslur, ið hava beinleiðis samband við keyp ella sølu av partabrøvunum.

Fyri partabrøv, sum eru útvegað áðrenn 16. november 2001, er tað bert tann virðisøking, sum er staðfest eftir 31. desember 2006, sum er skattskyldug. Skattskyldugur vinningur, sum er staðfestur eftir 31. desember 2006, verður roknaður út frá muninum millum avhendingarupphædd og handilsvirðið, sum partabrøvini høvdu tann 31. desember 2006. Frádráttarloyvt tap av partabrøvum, sum eru útvegað áðrenn 16. november 2001, kann ongantíð vera størri enn tað tapið, sum uppruna útveganarvirðið av virðisbrøvunum hevði givið, um selt varð til sama prís.

Um partaeigari eigur fleiri partabrøv við somu rættindum í sama felagi, verða tey fyrst útvegaðu roknað sum fyrst avhendað (FIFO-prinsippið). Frípartabrøv verða roknað sum útvegað fyri 0 kr. og verða roknað sum útvegað samstundis sum móðurpartabrøvini.

Vinningur ella tap av partabrøvum verður roknað uppí kapitalvinningsinntøkuna, tá ið partabrøvini eru endaliga avhendað. Í sambandi við avtøku av felagið, verða partabrøvini roknað sum avhendað tað árið, tá ið felagið er endaliga strikað úr partafelagsskránni.

Avhending við sucession til familju

Høvudsartaeigari kann lata partabrøv til børn, barnabørn, systkin, børn hjá systkjum ella barnabørn hjá systkjum, uttan at hetta verður viðgjørt sum søla hjá honum. Í tílikum førum kemur móttakarin av partabrøvunum skattliga í staðið hjá avhendaranum. Tá vinningur ella tap hjá móttakaranum seinni verður uppgjört við avhendan av partabrøvunum, skulu partabrøvini roknast sum útvegað fyri ta útveganarupphædd, tey vóru fingin til vega av avhendaranum.

Reglan er bert galdandi fyri partaeigarar, sum eiga 25% ella meira av partapeninginum, ella sum ráða yvir meira enn 50% av atkvøðuvirðinum. Hvør avhendan skal umboða í minsta lagi 10% av atkvøðuvirðinum í felagnum.

Fráboðan um, at móttakarin kemur í avhendarans stað, skal fráboðast til TAKS í seinasta lagi, tá ið sjálvuppgávan hjá avhendaranum verður latin inn.

Avhending til útskrivandi felag

Tá ið partabrøv verða seld til útskrivandi felag, t.e. tað felagið sum hevur givið partabrøvini út, skal øll søluupphæddin uttan frádrátt fyri útveganarupphædd roknast sum vinningsbýti. TAKS-ráðið kann tó eftir umsókn loyva, at sølan verður viðgjørd eftir reglunum fyri sølu av partabrøvum, tvs. at vinningur ella tap verða uppgjørd sum avhendingarupphædd við frádrátti av útveganarupphædd.

Niðurskriving av partapeningi

Niðurskriving av partapeninginum verður sum útgangsstøði roknað sum vinningsbýti, eisini í teimum førum har ið einki verður útlutað til partaeigaran. TAKS-ráðið kann tó eftir umsókn loyva, at niðurskrivingini verður viðgjørd eftir reglunum fyri sølu av partabrøvum, tvs. at vinningur ella tap verða uppgjørd sum útlutaða upphæddin við frádrátti av útveganarupphædd fyri avvarðandi partabrøv.

Avtøka av felagi

Tá ið felag verður avtikið, verða upphæddir útlutaðar í avtøkuárinum roknaðar sum søla av partabrøvum. Vinningur ella tap verða í hesum sambandi uppgjørt sum útlutað upphædd við frádrátti fyri útveganarupphædd. Útlutanir í árum framman undan avtøkuárinum verða roknaðar sum vinningsbýti.

8.2 Vinningur við avhending av lánsbrøvum

Vinningur og tap við innfrían, sølu og aðra avhending av lánsbrøvum verða skattað sum kapitalvinningsinntøka sambært kapitalvinningskattalógini.

Hjá persónum skal vinningur av lánsbrøvum bert roknast við í uppgerðina av kapitalvinningsinntøkuni, um vinningurin er meira enn 1.000 kr. samanlagt um árið.

Hjá persónum kann tap av lánsbrøvum bert dragast frá í kapitalvinningsinntøkuni, um lánsbrøvini eru skrásett á virðisbrævamarknaði.

Valutakursvinningur og valutakurstap, sum hava samband við skattgjaldarans vinnuvirki, verða viðgjørd eftir reglunum í skattalógini.

8.3 Eftirgeving av skuld

Vinningur ella tap í sambandi við eftirgeving av skuld verður roknað við í kapitalvinningsinntøkuna í tann mun, skuldin verður eftirgivin niður um kursvirðið á kravinum fyri kraváranan, tá ið skuldin varð eftirgivin.

Reglan umfatar vinning ella tap í sambandi við eftirgeving, fyrning, sam-
anrenning og fyrilokan av skuld umframt neyðskuldarsemju og sjálvboðna
skuldarsemju.

8.4 Vinningsbýti

Vinningsbýti frá føroyskum felag

Vinningsbýti frá føroyskum felag, ið verður útlutað antin til føroyskar ella
útlenskar persónar ella til útlenskt feløg, skal roknast við í uppgerðina av
kapitalvinningi sambært kapitalvinningskattalógini.

Útlutandi felagið hevur skyldu at afturhalda og avrokna vinningsbýtisskattin
til TAKS innan 14 dagar, frá tí at avgerðin um útlutan varð tikin.

Útlutandi felagið skal eftirhalda 35% í skatti, tá útlutað verður til føroyskar
ella útlenskar persónar, og 18% í skatti, tá ið útlutað verður til útlenskt
feløg. Um útlenskir persónar ella útlenskt feløg eru umfatað av einum
tvískattasáttmála við Føroyar, kunnu tey í ávísium førum søkja um at fáa
vinningsbýtisskattin heilt ella partvís afturgoldnan frá TAKS. Eisini ber til í
slíkum førum at søkja um frítøku fyri vinningsbýtisskatt, áðrenn skatturin
verður avroknaður til TAKS.

Feløg og grunnar, sum eru fult skattskyldug í Føroyum, skulu ikki gjalda
skatt av móttiknum vinningsbýti uttan mun til ognarpart í útlutandi
felagnum. Í slíkum førum skal útlutandi felagið tí ikki afturhalda og avrokna
vinningsbýtisskatt. Útlutandi felagið hevur tó skyldu at senda vinnings-
býtisuppgerð inn til TAKS umvegis Vinnugluggan.

Vinningsbýti frá útlenskum felag

Hjá persónum skal vinningsbýti frá útlenskum felag roknast upp í kapital-
vinningsinntøkuna. Um skattur er goldin av vinningsbýtinum í útlandinum,
kann hesin skattur dragast frá í kapitalvinningskattinum í Føroyum.

Hjá feløgum og grunnum er vinningsbýti frá útlenskum felag skattafrítt
í Føroyum uttan mun til ognarpart í útlenska felagnum. Føroysk feløg
kunnu tó verða áløgd at gjalda vinningsbýtisskatt í heimlandinum hjá
útlutandi felagnum. Um Føroyar ikki hava tvískattasáttmála við viðkomandi
land, skal vinningsbýtisskattur gjaldast sambært innanhýsis skattareglum
í hesum landinum.

Hjá føroyskum feløgum kann útlenskur vinningsbýtisskattur ikki mótróknast
í føroyskum kapitalvinningskatti.

8.5 Rentur

Rentuinntøkur hjá persónum skulu roknast við í uppgerðina av kapitalvinn-
ingi og skattast við 35%. Renta av eftirlønarskipan sambært eftirlønarlógini
skal tó ikki roknast við í uppgerðina av kapitalvinningsi.

Tað áliggur peningastovnum og/ella postgiro vegna kontuhavararnar at
uppkrevja og avrokna skattin av rentuinntøkum hjá persónum.

Í uppgerðini av kapitalvinningsinntøkuni kunnu líkamligir persónar draga frá
rentuútreiðslur, sum stava frá lántøku í sambandi við keyp av virðisbrøvum.
Hevur persónurin ikki positivan kapitalvinning at móttøkna í, kunnu rentu-
útreiðslurnar flytast fram til frádrátt í kapitalvinningsinntøku komandi 5 árin.
Persónar hava ikki rætt til frádrátt fyri aðrar rentuútreiðslur. Rentustuðul
verður tó latin fyri rentur av sethúsálanum v.m., sí petti 11.1.

Fyri feløg eru allar rentuinntøkur vanlig skattskyldug inntøka, og skulu
tær gevast upp til skattingar á vanligu sjálvuppgávuni. Rentuútreiðslur hjá
feløgnum verða frádrignar eftir vanligu reglunum í skattalógini.

8.6 Vinnuligt virksemi

Kapitalvinningsinntøka íroknað vinningsbýti og rentur, sum er liður í
skattgjaldarans vinnuliga virksemi, verður roknað við í uppgerðina av
skattskyldugu inntøkuni sambært skattalógini.

Talan er um vinnuligt virksemi, um tann skattskyldugi handlar við virðis-
brøvum, og virðisbrøvini eru útvegað við sølu fyri eyga og fyri at fáa
vinning við søluni.

Síðvenja hevur staðfest, at vinnuligt virksemi fevnir í fyrsta umfari bert um
persónar ella feløg, sum reka bankavirksemi ella veksjarvirksemi.

Tá metast skal, um talan er um vinnuligt virksemi, skulu virðisbrøvini vera
keypt við víðarisølu fyri eyga, umframt at stórir dentur verður lagdur
á førleikarnar hjá teimum persónum, sum reka virksemið, stóddina og
reglusemið av virkseminum við keyp og sølu av virðisbrøvum, og hvussu
virksemið er skipað.

9 Av- og niðurskrivingar

9.1 Salduavskringingar

Avskrifað verður árlega av avskringarbæru salduni	2015	2016
Maskinur, innbúgv og tílík rakstartól, sum verða nýtt vinnuliga burturav, verða árlega avskrifað undir einum við í mesta lagi	30%	30%
Persónbilur, sum verður nýttur vinnuliga burturav, kann avskrivast av í mesta lagi 150.000 kr.	30%	30%
Maskinur, innbúgv og tílík rakstartól, sum verða nýtt bæði í vinnu og til eginnyttlu hjá sjálvstøðugt vinnurekandi, verða árlega avskrifað hvør sær av í mesta lagi 150.000 kr.	30%	30%
Skip til vinnuliga nýttlu íroknað veiðuloyvi verða árlega avskrifað við í mesta lagi	30%	30%

Um útveganarpeningurin ella avskringarbæra saldovirðið fyri maskinur og rakstartól er 20.000 kr. ella lægri, kann útveganarpeningurin verða fult frádrigin tað árið, útveganin fer fram. Er skattliga saldan 20.000 kr. ella lægri áðrenn ársins avskringingar, kann upphæddin til fulnar verða drigin frá.

Útreiðslur til ritbúnað (software) kunnu dragast frá sum rakstrarútreiðslur í útveganarárinum uttan mun til upphædd.

Keypspeningur fyri fiskidagar og fiskikvotur eftir lóg um vinnuligan fiskiskap kann somuleiðis dragast frá sum rakstrarútreiðsla í útveganarárinum uttan mun til upphædd.

9.2 Eins stórar avskrivningar hvørt árið

Avskrivað verður árliga av útveganarvirðinum	2015	2016
Bygningar til handverk og ídnað íroknað neyðug goymsluhøli, <ul style="list-style-type: none"> • Fyrstu 10 árin upp til • síðani upp til 	7% 2%	7% 2%
Hotel, gistingarhús og íbúðarbygningar við minst 10 íbúðum, <ul style="list-style-type: none"> • Fyrstu 10 árin upp til • síðani upp til 	7% 2%	7% 2%
Aðrir bygningar, har ið minst 75% verða nýtt vinnuliga, <ul style="list-style-type: none"> • Fyrstu 10 árin upp til • síðani upp til 	4% 1%	4% 1%
Goodwill	10%	10%
Onnur immateriell aktiv	10%	10%
Innrættingar og innleggingar í leigaðum hølum	Leigutíð, tó min. 10 ár	

Tá ið bygningur verður seldur, sum kundi verið avskrivaður, skulu vinningur og gjørdar avskrivningar roknast upp í skattskyldugu inntøkuna. Tá ið vinningur við sølu av bygningi verður uppgjørdur, skal útveganarvirðið fyri bygningin prístalsregulerast fram til seinasta ásetta prístal undan søludegnum. TAKS ásetir nýggj prístøl fyri hvønn ársfjórðing.

Fyri bygningar, sum eru útvegaðir áðrenn 1950, skulu bert gjørdar avskrivningar roknast upp í skattskyldugu inntøkuna.

9.3 Avskrivning av tapi upp á skuldarar

Tap upp á skuldarar kann dragast frá í uppgerðini av skattskyldugu inntøkuni í tí árinum, vissa er fingin fyri, at peningurin er mistur.

Neyðug vissa fyri, at peningurin er mistur, er fingin, tá ið:

- ein verulig og ítækilig roynd er gjørd at fáa peningin inn t.d. við at senda kravið til innheitingar, og úttøka var til fánýtis,
- skuldarin er farin á húsagang, í gjaldssteðg, í insolventa avtøku, er rýmdur av landinum ella annað tílíkt,
- kravið eftir ítækiligari meting verður hildið at vera mist heilt ella partvíst.

Áogn, sum er undir 3.000 kr., og sum er eldri enn 3 ár, kann dragast frá, hóast vissa ikki er fyri, at peningurin er endaliga mistur.

9.4 Niðurskriving av vørugoymslum

Tá ið skattskylduga inntøkan verður gjørd upp, kunnu vørugoymslur virðisismetast til dagsvirði ella kostvirði.

Kostvirðið á keyptum vørum er keypsvirðið við farmagjaldi, tolli, koyring v.m. løgðum afturat. Dagsvirðið á keyptum vørum er keypsvirðið íroknað farmagjald, toll og koyring v.m. fíggarstøðudagin.

Vørrur, sum verða framleiddar á egnum virki, skulu virðisásætast til beinleiðis útreiðslur herundir pakkitilfar, lönir og orkunýtslu. Harumframt kunnu óbeinleiðis útreiðslur so sum umsiting, húsaleiga, avskrivningar v.m. verða roknaðar uppí.

Tá ið virðið á vørugoymslum verður gjørt upp, kunnu illa seljandi vørrur setast til tað virðið, sum tær ætlandi kunnu seljast fyri fíggarstøðudagin. Møguleiki er eisini fyri at virðisáseta illa seljandi vørrur til niðanfyrirstandandi prosentstig av tí virði, ið vørrurnar vóru mettar til við byrjan av roknskaparárinum.

Vørrur, sum hava verið á goymslu	2015	2016
1-2 ár	50%	50%
2-3 ár	25%	25%
Meira enn 3 ár	0%	0%

10 Bindandi svar frá TAKS

Øll kunnu fáa bindandi svar frá TAKS upp á spurningar um skattligar avleiðingar fyri ein sjálvan av gerðum, sum eru framdar, ella sum ætlan er at fremja. Eisini ber til at spyrja TAKS um bindandi svar um skattligar avleiðingar fyri onnur av eini gerð, ið ein sjálvur ætlar at fremja.

Í ávísum førum kann bindandi svar bert verða givið, um fleiri biðja um svarið. Tá ið biðið verður um bindandi svar um skattligar avleiðingar av eini gávu, skulu bæði gávuladari og gávumóttakari biðja um svarið. Tá ið biðið verður um bindandi svar um skattlig viðurskifti millum felag og høvuðspartaiegara ella um viðurskifti millum feløg, sum eru undir tamarhaldi av sama eigaraskara, skulu allir partar biðja um svarið.

Umbøn til TAKS um bindandi svar skal vera skrivlig og skal fevna um allar tær upplýsingar, sum eru av týðningi fyri svarið. Metir TAKS, at spurningurin ikki er nóg væl lýstur, kann spyrjarin verða biðin um fleiri upplýsingar ella skjalpróg. Eftirlíkar spyrjarin ikki hesari umbøn áðrenn rímliga freist, kann spurningurin verða avvístur.

Í umbøn um bindandi svar skal spyrjarin framføra sína áskoðan um skattligu avleiðingarnar av tí gerð, sum er framd ella ætlan er at fremja, og grundgeva fyri hesum. Svar frá TAKS, sum ikki gongur spyrjaranum á mæti, kann kærast til Skatta- og Avgjaldskærunevndina.

Í sambandi við umbøn um bindandi svar, skulu rindast 2.100 kr., um talan er bindandi svar um skattligar avleiðingar fyri spyrjaran. Um spurt verður um skattligar avleiðingar fyri onnur enn spyrjaran, skulu rindast 10.500 kr. fyri bindandi svar. Harafturat kann TAKS áseta eitt ískoytisgjald upp á 350 kr. fyri hvønn byrjaðan arbeiðstíma oman fyri 40 tímar.

Eitt givið svar er bindandi fyri TAKS í 5 ár roknað frá móttøku spyrjarans av svarinum. Í svarinum kann tó verða nágreinað, at svarið er bindandi í styttri tíðarskeið. Eitt svar er tó ikki bindandi longur, um so er, at umstøðurnar, sum eru grundarlag undir svarinum, verða broyttar.

11 Stuðul

11.1 Rentustuðul

Rentustuðul verður veittur fyri rentur av:

- 1 lánnum, avtalað áðrenn 18. januar 1991
- 2 lánnum, avtalað 18. januar 1991 ella seinni til
 - keyp ella bygging, umvæling ella umbygging av eignum bústaði
 - keyp ella bygging, umvæling ella umbygging av bústaðareindum í lutaíbúðarfeløgum
 - útbúgving
 - gjaldan av ábyrgd fyri vinnuvirki, sum er avtalað áðrenn 3. desember 1994

Í sambandi við lán til egnan bústað ella bústaðareind í lutaíbúðarfelag verður stuðul bert veittur, um talan er um veruliga bústaðin hjá viðkomandi persóni. Eigur viðkomandi persónur fleiri bústaðir, verður stuðul bert veittur fyri lán til høvuðsbústaðin.

Til bygging av bústaði kann stuðul verða veittur fyri rentuútreiðslur í byggítíðini, tó í mesta lagi fyri síðstu 2 árin innan innflyting. Útgjald av stuðli fyri rentur í byggítíðini kann ikki fara fram innan innflyting. Stuðul kann tó bert veitast fyri ein bústað fyri sama tíðarskeið.

Í tíðarskeiðnum frá 1. januar 2014 til 1. januar 2018 lækkar hámarksupphæddin fyri rentuútreiðslur til bústaðarlán frá 120.000 kr. til 100.000 kr.

Ár	Hámarksupphædd	Prosent	Rentustuðul
2014	120.000	35%	42.000
2015	115.000	35%	40.250
2016	110.000	35%	38.500
2017	105.000	35%	36.750
2018	100.000	35%	35.000

Hámarksupphæddin er ikki galdandi fyri lán til egnan bústað, avtalað áðrenn 18. januar 1991.

Rentustuðul verður bert veittur eftir umsókn til persónar undir fullari skattskyldu til Føroyar. Rentustuðulin verður útgoldin gjøgnum peningastovnarnar hvønn mánað.

Persónar, sum útleiga part av eignum bústaði, hava rætt til rentustuðul fyri rentuútreiðslurnar av lánnum til alla ognina.

Til ber at søkja um rentustuðul og avgreiða hann umvegis heimasíðuna, www.borgaragluggin.fo.

11.2 Ferðastuðul

Persónur, ið hevur lønarinntøku, og sum hevur útreiðslur í sambandi við ferðing ímillum bústað og arbeiðsstað í Føroyum, hevur rætt til ferðastuðul, um hann er undir fullari skattskyldu og er búsitandi í Føroyum.

Ferðastuðul verður veittur við niðanfyrirstandandi upphæddum fyri hvønn dag, um ferðaleiðin aftur og fram millum heim og arbeiðsstað er longri enn 20 km.

Ferðaleið aftur og fram millum bústað og arbeiðsstað	2015	2016
20 til 30 km	5,50 kr.	6,00 kr.
30 til 50 km	13,00 kr.	14,50 kr.
50 til 64 km	19,50 kr.	21,50 kr.
64 til 102 km	25,50 kr.	28,00 kr.
102 til 124 km	30,50 kr.	33,50 kr.
124 til 146 km	35,50 kr.	39,00 kr.
146 til 168 km	40,50 kr.	44,50 kr.
168 til 190 km	45,50 kr.	50,00 kr.
190 til 212 km	50,50 kr.	55,50 kr.
212 km og longri	55,50 kr.	61,00 kr.

Vegastrekki verða uppgjörd sambært ásetingunum hjá Landsverk.

Fyri ferðing millum heim og arbeiðsstað loftvegis, sjóvegis og gjøgnum undirsjóvartunlar verður stuðul veittur við niðanfyrirstandandi upphæddum pr. túr fyri tveir túrar dagliga.

Ferðaleið	2015	2016
Loftvegis við tyrlu	16,90 kr.	16,90 kr.
Sjóvegis við suðuroyarleiðini	16,90 kr.	16,90 kr.
Sjóvegis við øðrum ferðaleiðum	8,45 kr.	8,45 kr.
Koyring gjøgnum undirsjóvartunlar	8,45 kr.	8,45 kr.

Ferðastuðulin verður bert latin eftir umsókn. Til umsóknina krevst serligt umsóknarblað, sum kann fáast frá TAKS. Um ein persónur fær endurgjald á annan hátt fyri ferðaútreiðslur, hevur viðkomandi ikki samstundis rætt til omanfyrinevnda stuðul.

Til ber at søkja um ferðastuðul og avgreiða hann umvegis heimasíðuna, www.borgaragluggin.fo

Ferðastuðulin verður útgoldin 2 ferðir um árið, seinast í januar og seinast í juli mánað. Stuðul verður í mesta lagi veittur fyri 220 dagar árliga.

11.3 Stuðul til dupult húsarhald

Rætt til stuðul til dupult húsarhald hevur giftur persónur, ið er búsitandi í Føroyum, og sum av arbeiðsávum hevur útreiðslur til dupult húsarhald. Stuðul kann eisini veitast, tá ið arbeitt verður uttanlands.

Stuðulin í sambandi við dupult húsarhald er:

	2015	2016
Fyri leigu av høli, um mánaðin	488 kr.	488 kr.
Fyri útreiðslur til kost fyri hvønn arbeiðsdag	20,50 kr.	20,50 kr.

Minsta upphæddin, ið viðkomandi sjálvur skal bera, er ásett til 850 kr. fyri stuðulsskeiðið. Hetta merkir, at persónar hava rætt til fullan stuðul, um teir sjálvir hava útreiðslur upp á í minsta lagi 850 kr. um hálvárið.

Stuðulin verður bert latin eftir umsókn. Til umsóknina krevst serligt umsóknarblað, sum kann fáast frá TAKS. Um ein persónur fær endurgjald á annan hátt fyri útreiðslur í sambandi við dupult húsarhald, hevur viðkomandi ikki samstundis rætt til omanfyrinevnda stuðul.

Til ber at søkja um stuðul til dupult húsarhald og avgreiða hann umvegis heimasíðuna, www.borgaragluggin.fo

Stuðulin til dupult húsarhald verður útgoldin 2 ferðir um árið, seinast í januar mánaði og seinast í juli mánaði.

12 Ymisk gjøld

12.1 Arbeidsloystrygging (ALS)

Gjøld til ALS	2015	2016
Løntakarar av A-inntøku	1,25%	1,25%
Arbeidsgevarar av A-inntøku	1,25%	1,25%
Sjálvstøðugt vinnurekandi av inntøku smb. skattaroknskapi	1,25%	1,25%

Allir persónar frá 16 til 67 ár, sum hava A-inntøku, og sum eru undir fullari skattskyldu til Føroyar, skulu gjalda til ALS. Persónar, sum móttaka hægstu fyrirtøðarpensjón, kunnu tó eftir umsókn verða frítíknir frá gjaldskyldu til ALS. Somuleiðis kunnu persónar, sum hava tíðaravmarkað uppihalds- og arbeiðsloyvi, eisini verða frítíknir frá gjaldskyldu til ALS fyri upp til eitt ár í senn.

ALS-galdið verður roknað av øllum A-inntøkum tó ikki av fólka- og fyrirtøðarpensjónum. Eftir umsókn til Arbeidsloystryggingarskipanina kann eisini fáast frítøka fyri ALS-galdið av tænarummannapensjónum og skattskyldugum almannaveitingum. Hjá persónum kann ALS gjaldið í mesta lagi vera 8.150 kr. um árið.

Arbeidsgevarar skulu gjalda til ALS av øllum útgoldnum A-inntøkum, tó ikki av A-inntøkum til útlendingar undir FAS-skipanini ella FAS-líknandi skipan, sum gevur rætt til afturbering av skatti til reiðaran. Tá ið A-inntøka verður útgoldin, skal arbeidsgevarin avrokna sín part av gjaldinum til ALS.

Tey, sum hava inntøku sum sjálvstøðugt vinnurekandi, kunnu sjálvboðin tekna arbeidsloystrygging fyri hesar inntøkur.

Persónar undir avmarkaðari skattskyldu skulu ikki gjalda til ALS.

Løntakarar kunnu ikki draga gjaldið til ALS frá, tá ið skattskylduga inntøkan verður gjørd upp. Sjálvstøðugt vinnurekandi kunnu heldur ikki draga sjálvboðna ALS gjaldið frá í skattskyldugu inntøkuni.

Arbeidsgevarar kunnu tó draga ALS gjøld frá í uppperðini av skattskyldugu inntøkuni.

12.2 Barsilsskipanin

Gjöld til barsilsgrunnin	2015	2016
Løntakarar av A-inntøku	0,62%	0,71%
Arbeiðsgevarar av A-inntøku	0,62%	0,71%
Sjálvstøðugt vinnurekandi (árligt gjald)	500 kr.	500 kr.
Løntakarar við útlendskari inntøku (árligt gjald)	500 kr.	500 kr.

Allir persónar frá 16 til 67 ár, sum hava A-inntøku, og sum eru undir fullari skattskyldu til Føroyar, skulu gjalda til barsilsskipanina. Persónar, sum móttaka hægstu fyritiðarpensjón, kunnu tó eftir umsókn verða frítíknir frá gjaldskyldu til barsilsskipanina. Somuleiðis kunnu persónar, sum ikki hava fastan bústað í Føroyum, eisini verða frítíknir frá gjaldskyldu til barsilsskipanina.

Gjaldið til barsilsskipanina verður roknað av øllum A-inntøkum, tó ikki av fólk- og fyritiðarpensjónum. Somuleiðis skal heldur ikki gjaldast til barsilsgrunnin av tænastrámannapensjónum og skattskyldugum almanna-veitingum. Undantøka fyri tænastrámannapensjónir tekur tó fyrst við eftir umsókn til barsilsskipanina.

Allir arbeiðsgevarar skulu gjalda til barsilsskipanina av útgoldnum A-inntøkum, tó ikki av A-inntøkum til útlendingar undir FAS-skipanini ella av A-inntøkum til útlendingar við skipum ið verða javnmett við FAS-skip. Tá A-inntøka verður útgoldin, skal arbeiðsgevarin avrokna sín part av gjaldinum til barsilsskipanina.

Persónar, sum hava inntøku sum sjálvstøðugt vinnurekandi, og persónar, sum hava útlenska lønarinntøku, kunnu somuleiðis tekna sjálvbodna trygging.

Persónar undir avmarkaðari skattskyldu skulu ikki gjalda til barsilsskipanina.

Løntakarar kunnu ikki draga gjaldið til barsilsskipanina frá, tá ið skattskylduga inntøkan verður gjørd upp. Sjálvstøðugt vinnurekandi kunnu heldur ikki frádraga sjálvbodna gjaldið til barsilsskipanina í skattskyldugu inntøkuni.

Arbeidsgevarar kunnu frádraga gjøld til barsilsskipanina í uppgerðini av skattskyldugu inntøkuni.

12.3 Arbeidsmarknaðareftirlønargrunnur (Samhaldsfasti)

Gjøld til arbeidsmarknaðargrunnin	2015	2016
Løntakarar, av skattskyldugu inntøkuni	1,75%	2,25%
Arbeidsgevarar, av goldnum A-inntøkum	1,75%	2,25%
Sjálvstøðugt vinnurekandi av skattskyldugu inntøkuni	1,75%	2,25%

Allir persónar undir 67 ára aldur, sum eru undir skattskyldu til Føroyar, skulu gjalda til arbeidsmarknaðareftirlønargrunnin. Tó skulu persónar, sum eru avmarkað skattskyldugir til Føroyar, ikki rinda til grunnin av løn, sum er vunnin við skipum undir FAS-skipanini ella við skipum ið verða javnmett við FAS-skip. Avgjaldið verður rindað av skattskyldugu inntøkuni og goldið saman við fyrilisskattinum.

Allir arbeidsgevarar, sum útgjalda A-inntøku, skulu rinda avgjald til arbeidsmarknaðareftirlønargrunnin av útgoldnari A-inntøku, tó ikki av A-inntøku til útlendingar undir FAS-skipanini ella av A-inntøku til útlendingar við skipum, sum verða javnmett við FAS skip. Tá A-inntøka verður rindað, skal arbeidsgevarin avrokna sín part av gjaldinum til TAKS.

Løntakarar og sjálvstøðugt vinnurekandi kunnu ikki draga gjaldið til arbeidsmarknaðareftirlønargrunnin frá, tá ið skattskylduga inntøkan verður gjørd upp.

Arbeidsgevarar kunnu draga frá gjøld til arbeidsmarknaðareftirlønargrunnin í uppgerðini av skattskyldugu inntøkuni.

12.4 Heilsutrygd

Persónar, ið eru búsitandi í Føroyum, og sum eru 18 ár ella eldri, rinda til Heilsutrygd. Sum búsitandi í Føroyum verður roknaður persónur, sum er skrásettur hjá Landsfólkayvirlitinum sum búgvandi í Føroyum. Gjaldið er 175 kr. um mánaðin umframt 0,60% av skattskyldugu inntøkuni.

TAKS krevur gjaldið inn fyri Heilsutrygd. Um gjaldið ikki verður goldið innan ásettu freist, verður rentutilskriving framd við 0,7% fyri hvønn

byrjaðan mánað. Persónar búsitandi á stovni, og sum harvið fáa niðursetta almannapensjón, gjalda ikki til Heilsutrygd.

12.5 Vinnusjúkragrunnur

Allir arbeiðsgevarar herundir landið, kommunurnar og sjálvstøðugt vinnurekandi skulu rinda til Vinnusjúkragrunnin. Gjaldið, sum arbeiðsgevarar skulu rinda, er 0,1% av útgoldnum A-inntøkum. Gjaldið, sum sjálvstøðugt vinnurekandi skulu rinda, er 0,1% av skattskyldugu inntøkuni fyri seinasta inntøkuár.

Hjá arbeiðsgevarum verður gjaldið innkravt saman við gjaldinum til Barsilsgrunnin.

13 Arvaavgjald

Arvaavgjaldið verður roknað sum ein ávísur prosentpartur av móttikna arvinum sambært niðanfyristandandi yvirliti.

Arvur kr.	Bólkur A	Bólkur B	Bólkur C	Bólkur D
Undir 1.000	1,00%	4,00%	7,00%	10,00%
1.001-2.000	1,25%	4,25%	7,25%	10,25%
2.001-3.000	1,50%	4,50%	7,50%	10,50%
3.001-5.000	1,75%	4,75%	7,75%	10,75%
5.001-10.000	2,00%	5,00%	8,00%	11,00%
10.001-20.000	2,25%	5,25%	8,25%	11,25%
20.001-50.000	2,50%	5,50%	8,50%	11,50%
50.001-100.000	2,75%	5,75%	8,75%	11,75%
Yvir 100.000	3,00%	6,00%	9,00%	12,00%

Bólkur A: Hjúnafelagi, børn ella ættleitt børn.

Bólkur B: Foreldur ella arvingar hjá hesum, um so er, at teir ikki koma undir klassa A.

Bólkur C: Ommur og abbar ella arvingar hjá hesum.

Bólkur D: Longri úti í familju ella persónar, ið ikki eru í ætt.

Av arvi til statin, kirkjur, kommunur, feløg, stovnar, legatir og líknandi skulu 10% gjaldast í avgjaldi.

Tygum eru vælkominn at ringja á tlf. 34 34 34, at senda telefaks á 34 34 35 ella at senda teldupost til spekt@spekt.fo. Eisini ber til at ringja ella senda teldupost beinleiðis til okkara grannskoðarar.

Statsaut. revisorar:

Finnbjørn Zachariasen
tel: 23 34 75
fz@spekt.fo

Jóhannes Færø
tel: 23 34 85
jf@spekt.fo

Mirjam Haraldsen
tel: 23 34 70
mh@spekt.fo

Grannskoðarar

Annfinn Simonsen
tel: 23 34 74
as@spekt.fo

Annika Jacobsen
tel: 23 34 67
aj@spekt.fo

Durita Reinert
tel: 23 34 83
dr@spekt.fo

Hjalmar Hvítklett
tel: 23 34 72
hvh@spekt.fo

Jógvan Isaksen
tel: 23 34 71
ji@spekt.fo

Jonny Trygvadóttir
tel: 23 34 58
jt@spekt.fo

Martin Skúvadal
tel: 23 34 88
ms@spekt.fo

Óli Jákup Jacobsen
tel: 23 34 66
ojj@spekt.fo

Petur Zachariasen
tel: 23 34 65
pz@spekt.fo

Poul Færø
tel: 23 34 86
pf@spekt.fo

Rói Herup Olsen
tel: 23 34 90
rho@spekt.fo

Rúni Dragaberg
tel: 23 34 89
rd@spekt.fo

Rúni Vatnsdal
tel: 23 34 81
rv@spekt.fo

Sigmundur Dahl Hanusson
tel: 23 34 77
sdh@spekt.fo

Súni Haraldsen
tel: 23 34 61
sh@spekt.fo

Símun Thomsen
tel: 23 34 87
st@spekt.fo

KT-grannskoðarar:

Eilev Sivertsen
tel: 23 34 59
es@spekt.fo

Signar Nielsen
tel: 23 34 56
sn@spekt.fo

Skattaráðgeving:

Jákup Jacobsen
tel: 23 34 63
es@spekt.fo

Umsiting og bókhald:

Beinta Jensen
tel: 23 34 54
bj@spekt.fo

Dany Højgaard
tel: 23 34 64
dh@spekt.fo

Ella Niclassen
tel: 23 34 57
en@spekt.fo

Joan Ártíng
tel: 23 34 62
ja@spekt.fo

SPEKT lögildir grannskoðarar Sp/f
veitir tænastr innan grannskoðan,
roknskap, skatt, KT-grannskoðan,
umframt aðra ráðgeving til persónar,
vinnuvirki, landsstovnar og kommunur.